

Můj otec byl často pracovně v Československu. Odtud mi přivezl první žvýkačky. Hezká vzpomínka na dětství. A samozřejmě Škodovky, které u nás lidé obdivují.

5. jaká byla cesta do ČR? Jak dlouho jste k nám z Donbasu jeli?

Cesta do ČR byla dlouhá, náročná a nebezpečná. Do Lvova nás odvezl evakuační vlak. Na jednom lůžku sedělo až 6 lidí. Lidé také seděli na kufrech v uličkách. Děti i dospělí plakali. Psi kňučeli. Bylo to velmi depresivní. Prakticky nikdo nepromluvil. Po 16té hodině byla zhasnuta světla, aby Rusové na vlak nestříleli. Na jedné ze stanic jsme slyšeli letecký poplach. Vlak dostal zákaz jet. Bylo to děsivé. Všichni tajili dech. Pochopili jsme, že pokud letadlo udeří, všichni zemřeme. Ze Lvova jsme cestovali autobusem k polským hranicím. Na hranici bylo peklo. Šli jsme po ní sedm hodin. Sedm hodin ve frontě. V Polsku nás odvezli k distributorovi, byly tam tisíce lidí. Všichni měli v očích zoufalství. Dobrovolníci pomáhali, jak nejlépe mohli. Dali nám najíst, byla poskytnuta lékařská služba, oblečení a hygienické potřeby. Celá cesta trvala 3 dny. 3 dny rozdělili život na dvě části před a po...

6. Jsi v kontaktu se svou rodinou, co zůstala doma?

Samozřejmě komunikuji. S příbuznými, přáteli a kolegy. Spojujeme se, podporujeme se. Prosíme o rady. Přeci to, že nás život rozházela po světě, nezruší naše dlouhodobé vztahy.

7. Jak se ti líbí v ČR a konkrétně v Koutech?

V Česku se nám moc líbí. Seznamujeme se s tradicemi země, architekturou, s její kulturou. Postupně se učíme jazyk. Zvláště zajímavá je znalost národní kuchyně. A potkáváme jen milé a sympatické lidi. Stalo se, že jsme jeli do České republiky a shodou náhod jsme u vás v Koutech. Miluji Kouty. Je tady ticho a útulno. Zvláštní atmosféra. Vaše tradice. Přátelští lidé. Právě zde jsme se synem našli klid a pocit bezpečí. Díky všem, kteří nás podporují

8. Musí být těžké, když máš svůj spokojený život, určité společenské postavení a ze dne na den jsi "uprchlík", který nemá žádné jistoty. Uprchlík, který si momentálně nemůže plánovat svůj život.

Samozřejmě je to těžké. Je těžké vysvětlit, jak se všichni cítíme. Žijeme den po dni. Modlíme se za armádu a za každého, kdo je nyní na Ukrajině. Modlíme se za zdraví každého Čecha a děkujeme Bohu za to, co máme.

9. Natašo, po čem teď úplně nejvíce ze všeho toužíš?

Jako každý Ukrajinec slyšet slovo VÍTĚZSTVÍ a vrátit se domů. Obejmeme všechny příbuzné. Budu vzpomínat na všechny, kteří zemřeli rukou nepřátel při obraně země. Obnovíme zničené a pozveme vás na návštěvu. Ostatně i my máme co ukázat. Je na co být hrdý.

10. Chceš vzkázat něco obyvatelům Kout?

Vážení obyvatelé Kout, upřímně vám chci popřát zdraví a prosperitu. Užívejte si každý den života, pečujte o sebe a važte si jeden druhého. Mír a samá pozitivita.

Číslo 4/2023, ročník 1., Koutecký plátek, měsíční zpravodaj obce Kouty. Vydává OÚ Kouty. Náklad: 150 ks. Přidělené evidenční číslo: MKČRE24413. Redakce: Martin Pelichovský, Ivana Kelymanová, E-mail: kouteckypatek@gmail.com, Grafická úprava: Ivana Kelymanová. Foto z archivu redakce, není-li uvedeno jinak. Tisk: První dobrá, s.r.o., Poděbrady. Vychází vždy k 28. dni v měsíci. Termín uzávěrky příštího čísla je 25. 4. 2023.

Koutecký plátek

duben 2023

Informace z obce

1. dubna 2023 proběhne **svoz nebezpečného odpadu** na návsi v Koutech, v čase 8:35 – 9:05 hodin.

Současně proběhne sběr **železného odpadu**.

Odpady, které budou přebírány:

- nebezpečný odpad – oleje, znečištěné obaly, barvy, lepidla, pryskyřice, mastné tkaniny, ředidla, rozpouštědla, kyseliny, zásady, pesticidy, léky, AKU baterie, monočlánky, atd.

- elektrospotřebiče – lednice, televize, monitory, zářivky, drobné elektrospotřebiče – jelikož lednice, televize a monitory patří do systému zpětného odběru, budou tyto elektrospotřebiče převzaty pouze kompletní pneumatiky – od osobních automobilů bez disků, ostatní pneumatiky (to znamená s disky, traktorové atd.) nebudou převzaty!

Železný odpad zanechte před domem, sběr zajistí Koutečtí rybáři a spolek myslivců v dopoledních hodinách.

- 23.3. proběhl finanční audit obce ze strany Odboru kontroly Krajského úřadu Středočeského kraje. Vše bylo v pořádku, bez výhrad.
- Nový obecní web, který bude plně splňovat legislativu, zahájí provoz během měsíce dubna. Věříme, že se Vám bude líbit a všichni v něm najdete informace, které hledáte.
- Pro výstavbu pergoly na hřišti jsme od Nadace Via obdrželi 80.000,- Kč. Společnost MRJ zdarma zajistí pozemní práce nutné pro následnou pokládku dlažby pod pergolu. Dlažbu obci věnuje společnost PAMA Poděbrady.

Jak si vedeme v třídění odpadů?

V obci již cca rok máme všichni své „popelnice“ nejen na komunální odpad, ale také na Bio odpad, papír a plast. Jistě se ptáte, jestli toto opatření bylo ku prospěchu, či nikoliv. Na tuto otázku se Vám v několika řádcích pokusím odpovědět.

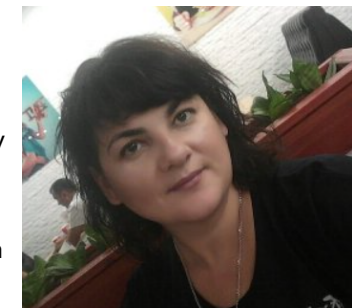
V současnosti se řídíme podle „Zákona o odpadech č. 541/2020 Sb.“ Mimo jiného nás tento zákon nutí snižovat každoročně komunální odpad o 10kg na osobu. V roce 2021 byl limit na osobu 200kg komunálního odpadu za rok.

V loňském roce již 190kg na osobu za rok a letos je limit 180kg komunálního odpadu na osobu. Takto je plánováno až do roku 2029, kdy je dán limit 120kg komunálního odpadu na osobu a rok. Z tohoto důvodu jsme se v loňském roce rozhodli investovat do třídění odpadů a pořídili „barevné popelnice“.

Rozhovor s Natašou Semeranskou

Je to více než rok, kdy začala válka na Ukrajině. Přímým důsledkem konfliktu je v Evropě energetická krize, inflace, zdražování a uprchlíci. Ukrajinské maminky s dětmi doslova zahltily Evropu. Ukrajinský jazyk slyšíme častěji než dříve a to i u nás v Koutech. I my zde máme několik maminek, které z obav o své životy a životy svých dětí utekly před válkou a u nás hledají bezpečí. Nataša Semeranská je jednou z nich. Bydlí v Koutech se svým synem Jegorem, od 31. března 2022.

1. Natašo, jaký byl tvůj běžný život na Ukrajině před válkou?

Můj život byl klidný, plný plánů a snů. Ve svém rodném městě jsem vážený člověk. Učitelka, zástupce ředitele školy. Moje profese je součástí mé duše. Ve Slavjansku mám všechno. Rodinu, přátele, milovanou práci, dům, auto. Každé léto u moře nebo Modrá jezera, v zimě hory, v pátek tradiční setkání s přáteli. To byl můj minulý život.

2. můžeš nám přiblížit první pocity, které jsi měla, když vás napadla ruská armáda?

Těžko se mi popisují první dojmy z ruského útoku. Když e ráno vzbudíte ne budíkem, ale výbuchy a kvílením sirény, bere vám to dech. Strach, panika, bezbrannost, zmatek, nepochopení situace a naděje... Naděje, že to není pravda, omyl, nedorozumění. A brzy bude o všem rozhodnuto. V jeden den jsme zestárlí o deset let a spojili se jako národ na staletí.

3. kdy ses rozhodla odjet se synem do bezpečí a proč právě ČR?

V prvních týdnech jsem neplánovala opustit zemi. Ale blízcí lidé trvali na svém. Jediným důvodem k odchodu, bylo vzít svého syna na bezpečné místo. Proplakala jsem celé dny. Přestala spát. Když sedíte v temném, vlhkém sklepě a schováváte se před ostřelováním a v této děsivé temnotě vidíte strach v očích svého syna, chápete, že potřebujete konat. Hledala jsem zemi kousek od Ukrajiny a brala ohled na jazykovou bariéru. Poslouchala češtinu na internetu a na 60 procent jsem rozuměla tomu, co jsem slyšela. Volba byla jasná!

4. Co jsi znala o ČR, jak je vlastně naše země na Ukrajině vnímána?

Ukrajina vnímá ČR velmi pozitivně. Nejoblíbenějším zájezdem z Ukrajiny do Evropy je Česká republika. Naši studenti studují na českých vysokých školách. Velmi často mi byla od vás dovezena čokoláda Studentská pečť. Moc chutná. A vaše země je architekturou podobná Ukrajině.

Kulturní akce v Koutech

Tradiční pálení čarodějnic – stavění Májky

Kdy: neděle, 30. 4. 2023

Kde: Na návsi v Koutech

V kolik: Zdobení a stavění Májky od 16:30 hodin

od 18:00 hodin živá hudba a opékání špekáčků

od 19:00 hodin doprovodný program nejen pro děti při cestě na Vršály

Při nepříznivém počasí se program může změnit.

Stavění máje

Májka je oslavována jako symbol lásky, plodnosti a mládí – ale také jako strážce obce. Tradičně se muži vydávají poslední dubnový den do lesa (v dnešní době kdykoli v týdnu před čarodějnicemi), aby uřízli co nejvyšší strom. Muži z budoucí májky oloupou kůru, oklestí ji a děvčata ozdobí její vršek stuhami a krepáky. Pod korunou stromu je uvázan ozdobený věnec, který symbolizuje panenství dívek ve vsi. Právě kvůli němu musí mladíci hlídat májku přes noc. Chlapci z okolních vesnic se totiž během noci mohou pokusit májku pokácet, a získat tak symbolické panenství děvčat pro sebe. Dodnes je nebetyčnou ostudou, pokud muži svou májku nedokáží přes noc uhlídat.

Ve velmi tradičních vesnicích staví mladíci malé májky (břízky) před domy svých děvčat. Tento čin je signálem pro všechny, že dívka není k mání.

V některých krajích je rovněž zvykem vysypávat chodníčky lásky – cestičky z písku či vápna, které spojují domy milenců. Tento zvyk může ale napáchat hodně škody, protože soukromí má někdy zůstat tajemstvím. (zdroj české tradice.cz)

25. 2. 2023 proběhlo setkání dříve narozených, moudrých Kouťáků.

Asi každý z nás měl zpočátku malý problém s jejich umístěním. „Kam s nimi?“ „Budou překážet!“ „No, to teda vypadá...“ Poradili jsme si. Dnes už jsme si všichni popelnice umístili tam, kde nám nejlépe vyhovují a nějak s tím žádný problém nemáme. Naopak. Za ten rok jsme i díky tomuto kroku všichni udělali v třídění odpadů kus skvělé práce.

V roce 2021 jsme měli v obci 98,44 tuny komunálního odpadu. V roce 2022 jsme komunální odpad snížili na 63,91 tuny. Komunální odpad jsme tedy snížili o 34,53 tuny (34 530kg). Naopak jsme v obci společně navýšili tříděný odpad, za který na základě jeho výše obdržíme příspěvek. V roce 2021 jsme vykázali tříděný plast o hmotnosti 5,23 tuny. V roce 2022 již byla hmotnost plastu 10,66 tuny. Papíru jsme vytřídili v roce 2021 4,74 tuny a v roce 2022 již 10,33 tuny. V roce 2022 jsme v našich popelnicích odvezli 47 tun.

Chci Vás také informovat o tom, jaké jsme obdrželi příspěvky na tříděný odpad. Za rok 2021 byl příspěvek v částce 60 876,- Kč a za rok 2022, kdy jsme se do třídění všichni opřeli a začali si uvědomovat jeho společenskou důležitost, obec obdržela příspěvek ve výši 104 334,-Kč. V roce 2021 byl poplatek na osobu 600 Kč/rok. a obec celkově doplatila za svoz odpadů částku 131 000,- Kč. V roce 2022 došlo k zvýšení poplatků na osobu/rok na 850,- Kč a obec ze svého rozpočtu doplatila 110 000,- Kč. Z důvodů současné ekonomické krize se Zastupitelstvo rozhodlo více nezatěžovat rodinné rozpočty občanů a částku 850,- Kč na osobu pro rok 2023 ponechalo.

Společnost AVE, se kterou spolupracujeme v oblasti odpadového hospodářství nám pro příští rok zvýšila cenu za služby o 20,3%. Přesto všechno se nám společně nepodařilo dosáhnout limitu pro komunální odpad 190kg na osobu a rok. Tento limit jsme v obci v loňském roce překročili o 1,2 tuny. Za toto překročení jsme zaplatili jakousi „pokutu“ ve výši 480,- Kč (za každou překročenou tunu komunálního odpadu obec uhradí 400,-Kč). I tato „pokuta“ se bude každoročně zvyšovat. Na letošní rok je vyměřena na 500,- Kč za tunu a v roce 2029 již bude ve výši 1 350,- Kč za tunu.

I proto Vás chci tímto požádat o věnování se tomuto velkému tématu. Tříděte. Zamyslete se také nad zbytečným odpadem – tím myslím hlavně gastro odpad (celkově v naší společnosti vyhazujeme spousty potravin).

Odpadové hospodářství je skutečně velké téma a rád bych mu věnoval prostor v našem plátku i v dalších vydáních.

Martin Pelichovský, starosta obce

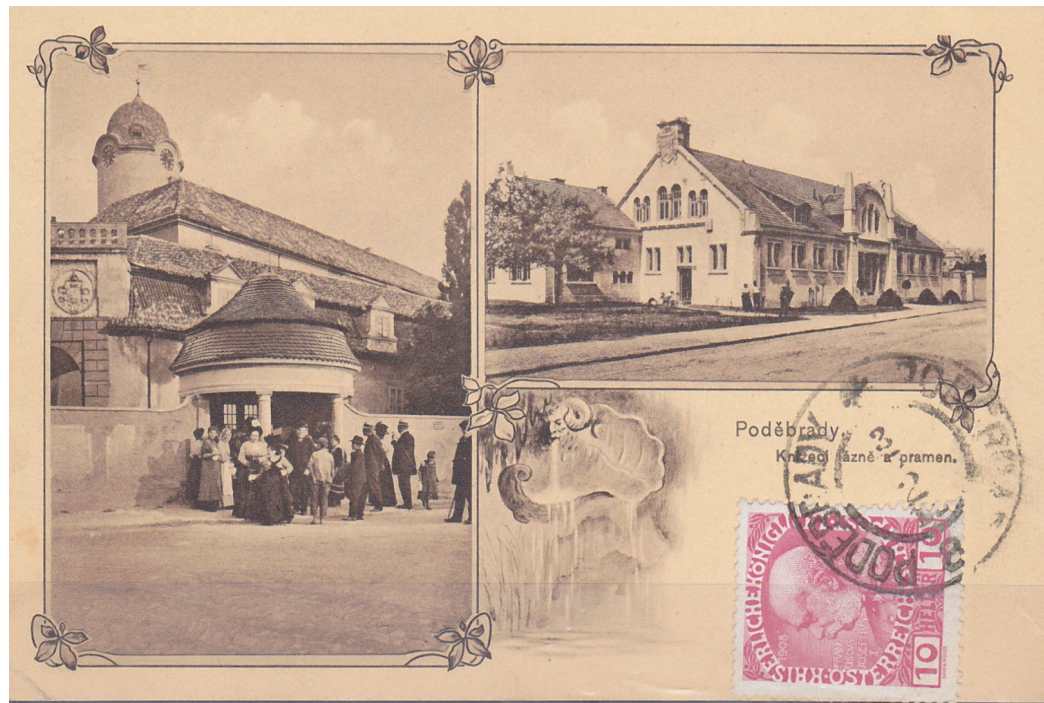
Koutecká kronika - 4. díl

Píše se rok 1914. V lednu napadlo mnoho sněhu a teploty klesaly k - 10 st. V celé Evropě byla ten rok krutá zima a sněhové bouře. V Japonsku bylo silné zemětřesení. Počasí je velmi nepříznivé i na jaře, třešně sice kvetly opět 16. dubna ale celý květen je deštivý a v červnu dokonce klesá teplota k nule. 17. 6. byla prudká bouře, kdy blesk udeřil do dvou topolů u kovárny. V červenci bylo naopak velké horko a časté bouře s prudkými lijáky.

28. července byla vyhlášena "první světová vojna". Kronika uvádí, že nikdo nebere vojenskou mobilizaci moc vážně. Lid myslí (a asi i tajně doufá), že válka bude za několik neděl skončena. Obecním strážníkem se stává Antonín Jeřábek. V obci byly také zřízeny tzv. "fůrvezny" - vozy s plachtou. Pro kontrolu žní a poctivosti v dodávce obilí státu byla zřízena i v Koutech tzv. žňové komise. Obec byla nucena dodat státu 71 q obilí. Občas se v obci objevili také ranění z války. Často se však vojáci prý zranili sami nebo navzájem, aby se vyhnuli "zběsilé válce".

V důsledku války se vše zdražuje. 100 kg brambor stojí 8 Korun, žito 32 K a pšenice 40K.

Mnoho učitelů bylo povoláno do vojenské služby, a tak je vyučování sporadické a žáci jsou spojováni z různých obcí. V Koutech je celkem 79 dětí školou povinných. 13. září obsadili Rusové Lvov. Tehdy bylo toto město vlastně "za humny". Děti ten podzim sbíraly pro vojáky ostružinové listy na čaj (zastavuje průjmy, krvácení a léčí kašel) a posílalo se řádně usušené do Luže u Domažlic, kde byl lazaret pro vojáky.

Pohlednice, knížecí lázně a pramen, 1915

Místní školní rada nakoupila za 33 Korun vlnu, a také pletací dráty (za 2,25 K). Manželka školního dohlázele p. Lazarová dala ze svého 20K. Z vlny pak upletly žákyně 19 párů ponožek, 5 párů nátepiček a 4 páry nákolienic. Vše pak bylo odesláno do Prahy do "Odbočky pomocnému válečnému úřadu". Pomoc lidem ve válce v Koutech pokračovala i nadále. V listopadu vybraly tři žákyně 39, 25 Korun a poslaly tuto částku České zemské komisi pro sirotky po padlých vojácích.

1915 - leden byl velmi deštivý a teplý (8 st.), v březnu se rozvodnila Blatnice a obecní třešně kvetou 18. dubna. V Itálii bylo zaznamenáno silné zemětřesení. Po sérii otřesů půdy se zřítily budovy a zahynulo 29 000 obyvatel města.

Válka má samozřejmě velký vliv na hospodářství a tak v lednu nařizuje okresní hejtmanství, že se smí do housek dávat pouze polovina pšeničné mouky. Na osobu je možné mít do žní pouze 9 kg mouky, ostatní se muselo odevzdat do tzv. "eráru". V únoru se rovnou zakazuje výroba bílého pečiva. Bílá mouka byla tehdy nedostatkem a drahým zbožím. Díky tomu lidé schovávají své zásoby a snaží se moukou co nevíce šetřit. Jsou také zřízeny kontrolní komise, kdy chodí komisaři s vojáky od domu k domu a sepisují zásoby. Kronika uvádí, že lidé ze zoufalství schovávají mouku do záchodů či hnojišť, aby je komise neobjevila.

Vše se opět zdražuje. Pár volů je možné koupit za 14 - 16 000 Korun. (pro příklad plat úředníka ve městě činil cca 500 K/ měsíc), pár selat 60K, 250g mýdla 2,80K, boty až 30K, seno 20K, sláma 10K.

Jelikož se stávalo, že lidé již neměli vlastní mouku pro pečení pečiva, 11. dubna byly založeny tzv. Chleбенky - lístky, za které jste si chléb mohli "koupit". Podobně byly vydávány také "cukřenky", pro přiděl cukru. atd.

2. června 1915 je pak nařízeno, že se ve středu a v pátek nesmí jíst maso. Kronika už neuvádí, zda tohle nařízení bylo nějak kontrolováno.

Žně jsou ten rok mokré, obilí málo a i pro koně je povoleno pouze 1kg ovsu/den. Dobytek tedy také chřadne.

Do války jsou povoláni už i 50ti letí muži. Současně byl sepsán seznam mladíků - 16ti a 18ti letých. V říjnu pak byl vydán zákaz fotografování v přírodě, aby se zabránilo vyzvědačství.

Opět se ve vsi vybírá na dobročinné účely. Proběhl sběr kovů a také sbírka pro červený kříž, kdy bylo vybráno 29K a posláno "Ústřední správě vlastenecké válečné sbírky" ve Vídni. Kam konkrétně peníze putovaly však nikdy nebylo oznámeno. Avšak Koutáci sbírají dál...vybralo se: 5 pytlů vlny, bavlny a kaučuku, sbírá se zelenina a ovoce (např. 50kg hrušek, 11 kg jablek) a vše zasláno do nemocnice v Nymburce. Dále děti nasbírali 200 kg brambor a 19 kg zeleniny, ale uskladnilo se to do jedné místnosti v knihovně, kde vše shnilo, než bylo odvezeno.

Příště se dozvíte, kdo všechno přispíval i přes obecnou válečnou drahotu finančně, kteří muži byli odvedeni do války, kdo se bohužel již nikdy do Kout nevrátil a jak i přes nedostatek mužů ve vsi dopadli v tomto roce žně.

Podle kroniky zpracovala Ivana Kelymanová